

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217216215
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4217216215.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Advocate s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: Y. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., S. M. XXXX/XX, o vymoženie 24 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 9. augusta 2018 č. k. 9Er/834/2017-14 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. (EX 4244/17) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 243h ods. 1, § 44 ods. 2 a 3, § 41 ods. 2 písm. d) zák. č. 233/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej aj len ako „Exekučný poriadok“), § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 1, § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 73 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie uviedol, že oprávnený sa návrhom spísaným do zápisnice u súdneho exekútora dňa 27. 01. 2017 domáhal vykonania exekúcie na vymoženie pohľadávky voči povinnému vo výške 24 eur s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, Bratislava, sp. zn. SRSAspA 07253/15 zo dňa 21. 06. 2016, vydaného rozhodcom Mgr. J. R.. Následne súdny exekútor dňa 22. 06. 2017 doručil na Okresný súd Komárno žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že zákonné ustanovenie § 44 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku exekučnému súdu ukladá pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Súladom exekučného titulu so zákonom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj jeho materiálnu vykonateľnosť. Zákonné ustanovenie § 44 ods. 3 Exekučného poriadku priznáva exekučnému súdu právo preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska hmotného práva. Súd v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskom spore, je vždy povinný skúmať, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 44 ods. 3 Exekučného poriadku, t. j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. S poukazom na uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie ako prvé skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, má spotrebiteľský

charakter a či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, t. j. či rozhodcovský rozsudok je vykonateľný. Za týmto účelom prvoinštančný súd preskúmal oprávneným predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 403701470 zo dňa 26. 03. 2014 a rozhodcovskú zmluvu zo dňa 26. 03. 2014, uzavretú medzi povinným a oprávneným, podľa ktorej: "Všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 403701470 uzatvorenej dňa 26. 03. 2014, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných poriadkov zvoleného Stáleho rozhodcovského súdu a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu..." Súd prvej inštancie mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, v rámci ktorej bolo uzavretá i citovaná rozhodcovská zmluva, založila záväzkovo-právny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Oprávnený teda pri uzavieraní predmetnej úverovej zmluvy vystupoval ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka). Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potom nesporné, že záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným založený na základe predkladanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného, prvoinštančný súd skúmal či spotrebiteľské rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Ďalej uviedol, že rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu inak je neplatná, pričom písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (viď. § 3 a 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy). S poukazom na zákonné ustanovenie, vychádzajúc z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, súd prvej inštancie skonštatoval, že exekučný súd je oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej platnej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Ďalej uviedol, že skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Ďalej uviedol, že takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej

nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. (viď. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011, pozri aj sp. zn. 3Cdo 122/2011, sp. zn. 3Cdo 146/2011). Súd prvej inštancie bol toho názoru, že v danom prípade nebolo možné formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Uviedol, že takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi (t. j. povinnému) je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy prvoinštančný súd nepovažoval za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Z celkového formátu rozhodcovskej zmluvy (vo forme tlačiva), mal súd prvej inštancie za to, že ide o rovnaký typ zmluvy, aký veriteľ používal pri poskytovaní úverov fyzickým osobám. Uvedená rozhodcovská zmluva bola oprávneným vopred pripravená pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Ďalej uviedol, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd prvej inštancie vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd skonštatoval, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúmaní toho či je preložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd prvej inštancie zameral najmä na zistenie či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti prvoinštančný súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to bolo možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. S poukazom na uvedené skutočnosti, keďže nebola splnená jedna z podmienok podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku, a to vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku napadnutého uznesenia.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom právneho zástupcu oprávnený odvolanie, namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) CSP). K nesprávnemu právnomu posúdeniu veci (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) CSP) oprávnený uviedol, že právne posúdenie veci súdom je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval (podobne Rozsudok Najvyššieho súdu SR, spisová značka 3Cdo 70/2003). Exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmačovej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov (Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002

Z. z. o rozhodcovskom konaní. Poukázal na § 44 ods. 2 a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. (o rozhodcovskom konaní). Ďalej uviedol, že súd v prejednávanej veci okrem už spomínaného ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Oprávnený mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ďalej uviedol, že ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale oprávnený mal za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia a návrh na vykonanie exekúcie) posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu (v prejednávanej veci rozhodcovský rozsudok) tak ako ich vyžaduje ust. § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Oprávnený bol však toho názoru, že v rámci preskúmania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Exekučný súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu (odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t. j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu (keďže nemôže vyplývať z vady konania ako je odôvodnené vyššie). Ďalej uviedol, že táto požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu sa oboznámiť s priebehom rozhodcovského konania. Uvedená požiadavka znamená, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Inými slovami povedané, nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na Nález ÚS SR ÚS 5/2000, uverejnený pod č. 18/2000. Oprávnený ďalej uviedol, že v prípade, ak súd na zistený skutkový stav veci aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Strana exekučného konania sa takto môže vyjadriť k zisteniam exekučného súdu až v odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Civilné konanie je však konaním dvojinštančným a postupom súdu v napadnutej veci došlo k pozbaveniu účastníka konania jeho základných práv a to práva na prejednanie veci. Súd v tomto prípade rozhodoval o otázke, ktorá je kvalitatívne náročnejšia ako otázky, ktoré sa riešia v exekučnom konaní bez toho, aby mu na to Exekučný poriadok poskytol legislatívny rámec. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený poukázal na ust. čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. K nesprávnym skutkovým zisteniam (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) CSP) mal oprávnený za to, že konajúci súd pri posudzovaní predložených dôkazov nesprávne zistil skutkový stav veci, keďže namieta skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. K uvedenému poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nesprávne zisteného skutkového stavu. V zmysle článku 2 tejto zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. postupuje v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. Na základe uvedeného oprávnený poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle už spomínaného osobitného právneho predpisu, a to zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Uviedol, že zmluvné strany sa v zmysle článku 2 odsek 2, druhá veta dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek

zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku rozhodcovskej zmluvy, t. j. povinnému nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 odsek 4 písmeno r) zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní poukázal oprávnený na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 389 CSP napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len ako „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 27. 01. 2017, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45744971, sp. zn. SRSAspA 07253/15 zo dňa 21. 06. 2016, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 28. 11. 2016 a vykonateľnosť dňa 02. 01. 2017. Súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 22. 06. 2017 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, exekučným titulom, plnomocenstvom. Súčasťou súdneho spisu je aj priložená rozhodcovská zmluva zo dňa 26. 03. 2014 a zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 26. 03. 2014 a všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Podľa § 243h ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len ako „Exekučný poriadok“) ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

8. Podľa § 9a ods. 1 a 4 Exekučného poriadku účinného do 31. 03. 2017, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31. 03. 2017 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia

na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

10. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

11. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku účinného do 31. 03. 2017 exekúciu možno vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

12. Podľa § 52 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len ako „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z dôvodov uvedených oprávneným v odvolaní dospel k záveru, že ak súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje.

18. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie

prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

19. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

20. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

21. Nemožno preto konštatovať, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvavej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k "zrušeniu" tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

22. V súvislosti s rozhodcovskou zmluvou treba uviesť, že rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neplatná, nakoľko celkom zjavne svojím obsahom a účelom sa prieči dobrým mravom. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá s fyzickou osobou - nepodnikateľom, nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Keďže spotrebiteľ nemal možnosť tento výber ovplyvniť, bol pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov a preto bola namieste obava, do akej miery je potom takéto rozhodcovské konanie objektívne, čo sa jednoznačne objavilo aj v nedostatočnej ochrane spotrebiteľa a priznaní práv, na ktoré oprávnený v zmysle spotrebiteľských predpisov nemal nárok. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá v typizovanej formulárovej podobe, oprávnený ju predkladal povinnému v predtlačí, dopĺňali sa len údaje o povinnej osobe ako meno, adresa a rodné číslo/ dátum narodenia.

Navyše bolo potrebné v tomto ohľade vidieť aj určité obchádzanie zákona, pretože v takejto forme rozhodcovskú zmluvu nemožno hodnotiť ako rozhodcovskú doložku a podrobovať ju súdnej kontrole, pričom bolo už viackrát judikované, že rozhodcovská doložka v rovnakom znení je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Oprávnený potom mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný na konanie. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Odvolací súd v tomto smere zastáva názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda povinnému, a to podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnej zmluve, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

23. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).